

Godkännanden

4.0 Godkännanden

Godkännande och certifiering av produkter och system är viktigt för Uponor. Det ingår i Uponors målsättning att vara en seriös samarbetspartner både vad det gäller kvalitet och utveckling. I de följande avsnitten beskrivs hur Uponor hanterar produktcertifiering och löpande produktutveckling. Dessutom beskrivs de allmänna reglerna för produktgodkännande och deras betydelse för säkring av produkternas och systemens fortsatta kvalitet.

Uponor och produktcertifiering

Uponor deltar aktivt i olika arbetsgrupper som arbetar med produktstandardisering. Därvid strävar Uponor ständigt efter att få med funktions- och produktkrav, som garanterar systemens och därmed konsumentens säkerhet.

Uponor Infra har Norden som huvudmarknad inom avlopps- och vattenförsörjningssystem. Det betyder att Uponor utvecklar produkter för nordiska förhållanden och kontinuerligt försöker att optimera produkter för denna marknad. Det ter sig därför naturligt för Uponor att

medverka i Nordic Poly Mark-certifieringen, så att man även i fortsättningen kan erbjuda produkter av hög kvalitet på den nordiska marknaden. Vid genomförande av tredjepartskontroller vänder sig Uponor i första hand till SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut som extern kontrollant.

Produktcertifiering styrs centralt i koncernen, där funktionen är placerad som en del av Uponors kvalitetstyrningssystem.

Många av Uponors produkter kan tillverkas på olika tillverkningsenheter, och med den centrala styrningen säkras man att alla produkter uppfyller Uponors fabriksstandarder oavsett tillverkningsställe. Dessa standarder innehåller utöver kraven i nationella och internationella produktnormer, en rad krav och kontrollpunkter, som tillämpas från mottagandet av råvaran till färdig produkt. Kraven grundas på såväl geometriska krav som laboratorieförsök, vilket garanterar att produkterna klarar de uppställda kraven på funktion och livslängd.

Uponor är kvalitetscertifierat enligt ISO 9001. Detta betyder löpande kvalitetskontroll från mottagande av råvaror,

under tillverkningen och till färdig produkt som levereras till kund.

Framtidens produkter

Uponor fokuserar alltid på utveckling och förbättring av rörsystem till avlopps- och försörjningssystem. Utvecklingen av nya produkter styrs centralt och i nära samarbete med kunder, användare, ledningsägare samt underleverantörer. Uponor har bl.a. ett nära samarbete med råvaruleverantörerna angående utveckling av nya plastmaterial.

I samband med produktutvecklingen utformar Uponor en fabriksstandard med

utgångspunkt i befintliga standarder samt de utökade krav som fastställts för produkten. Dessa fabriksstandarder har ofta blivit underlag för nuvarande EN-normer. Det gäller bl.a. en rad Uponor No-Dig-system och Uponor markavloppssystem (strukturrör). Här saknas dock ännu normer för de stora dimensionerna.

Uponor är alltså en innovativ, ledande samarbetspartner inom utvecklingen av samhällsnyttiga infrastruktursystem.

Processdiagram för utveckling av nya system och produkter

Figur 4.0.1

Godkännanden och dokumentation

I de enskilda produktavsnitten finns en beskrivning av de godkännanden som gäller för den aktuella produkten.

Godkännanden av produkter och system är en fortgående process under konstant förändring. Senaste uppdateringarna finns på uponor.se/infra

Krav på byggprodukter – CE-märkning kontra nationella regler

Tilltagande globalisering och den fria marknaden innebär att vi i högre grad möter krav som baseras på harmoniserade EN-normer och åtföljande krav på CE-märkning av produkterna. EU:s ministerråd beslöt att CE-märkning skulle träda i kraft 1993. Den anger riktlinjerna för märkning av produkter innan den kan marknadsföras, säljas och användas

inom EU och den europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG).

EN-normerna innehåller de minimikrav som medlemsländerna behöver att hänvisa till för sin nationella lagstiftning. De får inte ligga på en nivå som utesluter produkter som är lagliga i något av medlemsländerna.

Byggproduktdirektivet avser att säkra CE-märkning av byggprodukter och innehåller sex väsentliga krav, varav tre är relevanta för ledningssystem:

1. Mekanisk motståndsförmåga och stabilitet (motståndsförmåga mot invändigt vattentryck och utvändigt marktryck)
2. Brandmotståndsförmåga (endast relevant för installationer i byggnader)

3. Hygien, hälsa och miljö (täthet mot utläckning, dricksvattenkvalitet).

Kraven i EN-normerna för rörsystem för vatten och avlopp utgör bara en mycket liten del av de många krav som hittills har gällt för att uppnå svenska godkännanden.

Inom EU:s inre marknad kan ledningsägaren inte kräva att installerade produkter omfattas av en nationell bestämmelse för godkännande eller certifiering och på det viset skaffa sig säkerhet för en lägsta kvalitetsnivå. Ledningsägaren har dock fortfarande möjlighet att specificera krav på både produkter och dokumentation, t.ex. vid tredjepartskontroll.

Produkter och system med en harmoniserad standard är försedda med CE-märke, följt av godkännandenummer.

Nordic Poly Mark och INSTA-CERT

På grund av höga anläggningskostnader kalkylerar de flesta ledningsägare i dag med att deras anläggning ska ha en mycket lång livslängd. Plaströrssystem av hög kvalitet har en livslängd på över 100 år, och eftersom kostnaderna för rör och gjutna delar bara utgör en liten del av de totala anläggningskostnaderna, är det därför totaltekniskt sett en fördel med att välja rör och gjutna delar av hög kvalitet.

Byggbranschens parter har uttryckt en önskan om att hålla kvar kraven på produktsäkerhet och kvalitet på nordisk nivå. Mot denna bakgrund har

man etablerat gemensamma, nordiska certifieringsregler, Nordic Poly Mark, som administreras av INSTA-CERT. Det rör sig om en frivillig certifieringsordning, där en kvalitetsmärkning med Nordic Poly Mark försäkrar ledningsägarna om att produkten är tillverkad, kontrollerad och levererad i enlighet med de krav som har fastställts i normer och särskilda bestämmelser för certifiering (INSTA SBC:er).

Certifieringssystemet bygger på en typprovning i samband med godkännandet av produkten samt fortlöpande intern och extern inspektions- och kvalitetskontroll.

Typprovning och extern kontroll utförs av en förhandsgodkänd tredje part. Denna kontroll omfattar inspektion av tillverkarens kvalitetssystem, laboratorieanläggningar och personalutbildning samt egentlig testning av produkterna (den interna kontrollen).

Tredjepartskontrollanter ska vara godkända av INSTA-CERT, och inom plastområdet ska kontrollanterna dessutom vara ackrediterade för provning och inspektion av SWEDAC eller av de

motsvarande organen i Norge, Danmark eller Finland.

Syftet med Nordic Poly Mark är alltså att säkra den höga nordiska standarden för plaströr. Detta innebär bland annat en rad tilläggskrav i samband med CE-märkning samt en överenskommelse om tredjepartskontroll.

Tabell 4.0.2 ger en jämförelse av de krav, som de olika reglerna ställer på avlopps- och trycksystem:

